

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Академічна доброчесність і підготовка навчально-методичних матеріалів

2021

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Унормовано&автономно: які навчально-методичні матеріали є обов'язковими для забезпечення освітнього процесу

На вашу думку, чим керуються заклади вищої освіти, визначаючи обсяг і види навчально-методичного забезпечення (НМЗ) - традиційними підходами чи приписами законодавства?

*Наразі відсутній повний комплексний законодавчий
підхід до НМЗ*

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Нормативна база, що визначає підходи до НМЗ

! Відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», **заклади вищої освіти мають право самостійно вирішувати питання складу та змісту** навчально-методичного забезпечення освітнього процесу з урахуванням вимог законодавства.

1.ДСТУ 3017:2015 Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять – чинний (навчальна програма, підручник, навчальний посібник, навчально-методичний посібник, навчальний наочний посібник, хрестоматія, практикум).

2. Вимоги щодо структури, змісту та обсягів підручників і навчальних посібників підготовлених для вищих навчальних закладів окреслені **Наказом Міністерства освіти і науки України №11 від 10.01.2009 р.** (фактично не чинний).

Робоча програма навчальної дисципліни – основний документ викладача

- Єдиний вид НМЗ, який згадується у Законі про вищу освіту (п. 12 ч. 3 ст. 34, **ст. 32, п. 10, ч. 2**)
- Виокремлений у Додатку 1 до листа Міністерства освіти і науки України від 09.07.2018 № 1/9-434 **Рекомендації з навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у закладах вищої освіти**
- *Є предметом унормування у локальній документальній базі більшості ЗВО*

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги та рекомендації щодо оформлення та змісту навчально-методичних матеріалів.

Чи є загальноприйняті вимоги щодо оформлення РПНД?

вимоги до змісту робочої програми навчальної дисципліни були встановлені п. 38 **попередньої редакції** Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (програма навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті).

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Силабус у контексті акредитації освітніх програм

Критерій 4 Положення про акредитацію освітніх програм

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Рекомендація 1

Удосконалити робочі програми і розробити силабуси професійно-орієнтованих вибіркових дисциплін та розмістити їх на сайті ЗВО.

Зауваження 1

Силабуси не відповідають вимогам до структури РПНД, передбаченої нормативними документами.

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Автор навчально-методичних матеріалів, його права і обов'язки в аспекті академічної доброчесності.

Чи поширюється на РПНД захист інтелектуальної власності?

Робочі програми навчальних дисциплін не є об'єктами авторського права та інтелектуальної власності, що впливає із ст. 8 Закону України про авторське право та суміжні права.

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Академічний плагіат в контексті НМЗ

1. Лист МОН від 24.10.2017 № 1/9-565 «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти»

2. ЗВО має забезпечити «...обов'язкову перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на наявність ознак академічного плагіату відповідно до створеної нормативної бази»

Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності» (затв. Рішенням Національного агентства від 29.10.2019, протокол №11)

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Викладач: автор чи укладач?

Автор має можливість оформити авторське право
Укладач повинен рахуватися з автором, особливо якщо той володіє авторським правом

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо структури, змісту та обсягів підручників і навчальних посібників для вищих навчальних закладів (затв. Рішенням вченої ради Науково-методичного центру, Протокол N 6 від 29.07.05)

Ситуація 1

Викладач переходить на роботу до іншого ЗВО, передаючи на новому місці роботи для користування електронний носій з НМЗ за своєю освітньою програмою.

Хто має право оскаржити його дії?

ЗВО, у якому раніше працював викладач

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Академічна доброчесність у процесі підготовки та користування навчально-методичними матеріалами як урахування інтересів здобувачів вищої освіти

Відсутність належних посилань є основною ознакою академічного плагіату.

Володимир Бахрушин,

<http://education-ua.org/ua/articles/1128-akademichnij-plagiat-i-samoplagiat-v-nautsi-ta-vishchij-osviti-normativna-baza-i-svitovij-dosvid>

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Відкритість інформаційного простору ЗВО як кращий принцип

Критерій 9 Положення про акредитацію освітніх програм (2019)

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

НМЗ як

- *Інструмент викладача*
- *Засіб PR*
- *Потреба для студента*

Гарні та хибні практики

- Освітні програми, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін та практик, інші види НМЗ викладені на сайті та легко розшуковуються.
- Їх розробка позитивно впливає на рейтинг викладача.
- Здобувачі освіти системно користуються НМЗ.
- НМЗ безсистемно розпорошено на сайті, не визначається через опцію пошуку.
- НПП не зацікавлені у підготовці навчально-методичних матеріалів.
- Здобувачам освіти невідомо про більшість видів НМЗ.

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Дякую і запрошую до обговорення!